

**Силабус навчальної дисципліни
"ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА"**

**Спеціальність: 255 Озброєння та військова техніка
Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека,
безпека державного кордону
Спеціалізація: Радіоелектронні інформаційні системи,
оперативна техніка та спецозброєння**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового освітнього компонента циклу загальної підготовки
Курс	2 (другий)
Семестр	2 (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3 кредита / 90 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування та розвитку українського народу, його діяльності в усіх сферах суспільного життя з давніх часів до сьогодення. Сукупність політичних, суспільно-економічних, міжнародних, етнонаціональних, культурних та релігійних чинників, які в різні періоди історії формували українську націю, впливали на розвиток державотворення.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України та української культури» є дослідження курсантами генезису і закономірностей становлення і розвитку українського народу та його культури з метою досягнення ними розуміння основних завдань Збройних Сил України щодо подальшого їхнього розвитку та інтегрування в світові військово-політичні організації, перш за все у євроатлантичні структури; ролі Збройних Сил при запобіганні та стримуванні збройних конфліктів, участі у забезпеченні виконанні завдань відбиття збройної агресії.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Аналізувати складні питання історії, закономірності, тенденції та проблемні питання розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Навчальна логістика	Змістовий модуль 1. Перші войовничі етнічні утворення на території України. Історія як наука. Початок формування людських цивілізацій на території України, їх військова складова. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Історія України та української культури». Початок формування людської цивілізації на території України: військовий аспект. Залізний вік в історії України. Скіфо-сарматська доба. Східні

слов'яни в VI – XI ст. Найдавніша історія України. Державні утворення неслов'янських народів на теренах України. Грецькі колонії на Україні. Державність у східних слов'ян. Антська держава. Історичні корені українського народу. Кочові войовничі племена на території України в першому тисячолітті до нашої ери. Східні слов'яни: їх походження, суспільний устрій та господарство.

Змістовий модуль 2. Перші державні утворення на території України.

Київська Русь: зародки військової справи. Перші київські князі: Кий та Аскольд. Флот Київської Русі. Розвідувальна діяльність у Київській Русі. Київська держава X – XIV століть. Походження назви «Русь». Київська Русь: шлях від виникнення до занепаду. Об'єднання українських земель Галицько-Волинським князівством. Зародки державності на землях України. Теорії походження Київської Русі. Київська держава за перших князів (Аскольда, Діра, Олега, Ігоря). Київська Русь за князювання Ольги і Святослава. Київська держава наприкінці X – у першій половині XIII ст. за правління В. Великого, Я. Мудрого, Ярославичів, В. Мономаха. Роздробленість Київської Русі. Галицько-Волинська держава: від зародження до занепаду.

Змістовий модуль 3. Українські землі під владою іноземних держав.

Українські землі у складі Литви та Польщі (друга половина XIV – XVI ст.). Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського. Польська експансія на українські землі. Люблінська унія. Церковне життя в Україні в кінці XVI ст. Берестейська унія. Українські землі в умовах іноземного панування. Політика Великого князівства Литовського щодо України. Кривська унія. Утворення Кримського ханства та його експансія на українські землі. Українські землі у складі іноземних держав. Поширення польсько-литовського володарювання на землі України. Люблінська унія: передумови підписання, умови та наслідки унії. Соціально-економічні процеси в XIV – XVI ст.). Берестейська унія: суть та її наслідки.

Змістовий модуль 4. Козацтво на теренах України.

Українське козацтво: основні віхи історії. Походження назви “козак”. Побут, звичаї та традиції козаків. Жінки-козачки в українській історії. Козацький вишкіл хлопчиків – майбутніх запорожців. Козацьке військо. Козацька зброя. Визвольна війна народу України (1648 – 1657 рр.). Причини, характер, періодизація. Хід подій. Наслідки війни. Утворення Української гетьманської держави. Виникнення та еволюція козацтва в Україні. Феномен козацтва: виникнення, генезис та характерні риси. Національно – визвольна боротьба Б. Хмельницького. Її наслідки. Гетьманат в Україні. Громадянська війна та політичний розкол України. Боротьба за возз'єднання Української держави (червень 1663 – вересень 1676 р.).

Змістовий модуль 5. Українська державність наприкінці XVII – у другій половині XIX ст.

Особливості розвитку Лівобережної та Правобережної

України. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. Модернізаційні процеси в Російській імперії та Україна. Правобережна Україна наприкінці XVII — у XVIII ст. Західноукраїнські землі під владою Австрійської імперії. Соціально-економічний розвиток українських земель наприкінці XVII — в другій половині XIX ст. Соціально-економічний розвиток наприкінці XVII—XVIII ст. Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Російської імперії у першій половині XIX ст. Соціально-економічний розвиток України у другій половині XIX ст. Україна наприкінці XVII — в другій половині XIX ст. Політичний та соціально-економічний розвиток Лівобережної України. Політичний та соціально-економічний розвиток Правобережної України. Суспільні рухи: їх причини, перебіг, наслідки.

Змістовий модуль 6. Україна на початку XX століття.

Російська революція 1905 – 1907 рр. і Україна. Україна в роки першої світової війни (1914 – 1918 рр.). Україна в роки першої російської революції 1905—1907 рр. Українські землі в роки третьочервеневої монархії (серпень 1907 — липень-1914 р.). Українські землі в роки Першої світової війни. Соціально-економічний та політичний розвиток України на початку XX століття. Соціально-економічний розвиток українських земель на початку XX ст. Національний рух на початку XX ст. Україна в новітню епоху (XX століття). Наслідки російської революції 1905 – 1907 рр. для України. Україна в роки першої світової війни (1914 – 1918 рр.): Україна в планах ворогуючих держав; хід подій; наслідки війни. Соціально-економічний розвиток українських земель на початку XX ст.

Змістовий модуль 7. Україна в 1917 – 1939 рр.

Політичне життя в Україні (1917 – 1939 рр.). Україна в революційних подіях 1917 – 1921 рр. Україна у складі СРСР. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.). Україна у складі СРСР: державний статус України в 1921 – 1922 рр.; утворення СРСР; статус УСРР у складі СРСР. Нова економічна політика в Радянській Україні. Суспільно-політичний та соціально-економічний розвиток українських земель в 1917 – 1939 рр. Місце революції 1917 – 1921 рр. в Росії в історії України. НЕП: суть та особливості. Форсована індустріалізація: специфіка та наслідки. Примусова колективізація. Голод 1932 – 1933 рр. в Україні та його наслідки. “Великий терор” 1930-х рр. на українських землях.

Змістовий модуль 8. Історичне джерелознавство як засіб відтворення подій Другої світової війни (1939 - 1945).

Суть та специфіка проведення воєнно-історичних досліджень у Збройних Силах України. Воєнно-історичне джерелознавство про Другу світову війну. Українське питання». Воєнні дії 1941 – 1944 рр. Визволення України. Суть та специфіка проведення воєнно-історичних досліджень у Збройних Силах України. Передумови та початок Другої світової війни. Суть “українського питання” у війні. Перебіг воєнних дій на теренах України. Визволення

Українських земель. Завершення та наслідки Другої світової війни. Україна в Другій світовій війні: передумови, перебіг подій, наслідки. Воєнні дії (1941 – 1944 рр.). Визволення України.

Змістовий модуль 9. Україна в умовах незалежності. Історія Збройних Сил України..

Незалежна Україна: від становлення до сьогодення. Здобуття Україною незалежності в 1991 р. Державотворчі процеси в Україні. Економічні та етносоціальні процеси в незалежній Україні. Релігійне життя. Зовнішня політика та міжнародні зв'язки України. Створення та діяльність Збройних Сил України. Україна в 2010 – 2015 рр. Державотворчі процеси в Україні. Особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Участь населення у державотворчих процесах. Прийняття Конституції України 1996 р. Формування партійно-політичної системи. Становлення інституту президентства в Україні. Незалежна Україна: виклики часу, здобутки та недоліки, перспективи (1991 – 2015 рр.). Здобуття Україною незалежності. Особливості державотворчого процесу. Реформи в Україні другої половини 1994—2000 рр. Зовнішня політика та геополітична орієнтація України. Західний напрям зовнішньої політики України. Україна та СНД. Україна та Європейський Союз. «Революція Гідності» 2013 – 2014 рр. в Україні: причини, перебіг, наслідки. Україна в умовах військової агресії Росії.

Змістовий модуль 10. Культура східних слов'ян та Київської Русі.

Зародки української культури. Культура східних слов'ян. Характерні риси та особливості розвитку культури Київської Русі. Етапи культурного розвитку Київської Русі. Культура періоду зародження держави. Культурний розквіт. Культура в період роздробленості Київської Русі та в часи Галицько-Волинської держави. Культурний розвиток східних слов'ян та Київської Русі. Культура східних слов'ян. Етапи культурного розвитку Київської Русі. Культура Галицько-Волинської держави.

Змістовий модуль 11. Культура України в XIV – XVIII століттях.

Характерні риси української культури XIV – XVIII століття. Культура України в XIV – XVI ст. Українська культура в XVII ст. Культурний розвиток України в XVIII ст. Тема 11/2. Культура доби козацтва (XVI - XVIII ст.). Розвиток української культури в XVI ст. Українська культура XVII ст. Особливості розвитку української культури в XVIII ст. Особливості культурного розвитку України XIV – XVIII століть. Українська культура в XIV – XVI ст. Культура України XVII ст. Українська культура у XVIII ст.

Змістовий модуль 12. Культура України XIX століття.

Українська культура XIX століття. Культурне життя в українських землях у першій половині XIX століття. Культура України в другій половині XIX століття. Тема 12/2. Складові української культури XIX століття. Українська освіта та наука. Українське мистецтво. Фольклор та декоративно-ужиткове мистецтво. Характерні риси

	<p>української культури першої та другої половини XIX століття. Культурне життя України першої половини XIX століття. Культура України в другій половині XIX століття.</p> <p>Змістовий модуль 13. Культура України від початку XX століття до сьогодення.</p> <p>Культурні процеси в Україні в XX столітті. Культурне будівництво в 20-30 рр. XX століття. Культурно-ідеологічні процеси в Україні в 1945 – середині 50-х рр. Українська культура в 1953 – 1964 рр. Розвиток культури в другій половині 60-х – у 80-х рр. XX століття. Культурний розвиток незалежної України. Освіта та наука в Україні. Література та мистецтво. Спорт в Україні. Особливості культурного розвитку України у XX – XXI століттях. Культура України в 20-30 рр. XX століття. Особливості культурного розвитку України в 1945 – середині 50-х рр. Українська культура в 50-х – 80-х рр. XX століття. Культура незалежної України.</p> <p>Види занять: лекції, семінарські, практичні.</p> <p>Методи навчання: Словесні; індукція, дедукція; пояснювально-ілюстративні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі; пояснення педагога, самостійна робота</p> <p>Форми навчання: очна</p>						
Пререквізити	Українська мова за професійним спрямуванням						
Постреквізити	Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика), Історія війн та воєнного мистецтва (у тому числі історія українського війська).						
Рейтингова система оцінювання (РСО) з навчальної дисципліни	<p>Рейтингова оцінка здобувачів вищої освіти з кредитного модуля (навчальної дисципліни), складається з балів:</p> <p>відповідей на групових заняттях;</p> <p>виконання практичних завдань;</p> <p>виконання модульної контрольної роботи;</p> <p>штрафні та заохочувальні бали;</p> <p>відповідь на диференційованому заліку.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів кредитного модуля</p> <table border="1" data-bbox="644 1424 1490 1615"> <thead> <tr> <th>Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр</th> <th>Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік</th> <th>Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Умови допуску до диференційованого заліку</p> <p>Здобувач вищої освіти допускається до диференційованого заліку, якщо він до початку диференційованого заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).</p> <p>Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр має бути не менше ніж 35% від суми вагових балів контрольних заходів протягом семестру.</p> <p>Здобувач вищої освіти, який протягом семестру набрав менше ніж 21 бал, до диференційованого заліку не допускається і повинен підвищити свій рейтинговий бал</p>	Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр	Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік	Сума	60	40	100
Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр	Рейтинговий бал з кредитного модуля за диференційований залік	Сума					
60	40	100					

	<p>(суму балів) з кредитного модуля за семестр за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу.</p> <p>Переведення середньої зваженої рейтингової оцінки (в балах) до оцінок за розширеною (національною) шкалою</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Значення R_{СЗРО}</th> <th>Оцінка за розширеною шкалою</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 - 100</td> <td>відмінно</td> </tr> <tr> <td>80 - 89</td> <td>дуже добре</td> </tr> <tr> <td>65 - 79</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>55 - 64</td> <td>задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 - 54</td> <td>достатньо</td> </tr> <tr> <td>35 - 49</td> <td>незадовільно</td> </tr> <tr> <td>1 - 34</td> <td>неприйнятно</td> </tr> </tbody> </table>	Значення R _{СЗРО}	Оцінка за розширеною шкалою	90 - 100	відмінно	80 - 89	дуже добре	65 - 79	добре	55 - 64	задовільно	50 - 54	достатньо	35 - 49	незадовільно	1 - 34	неприйнятно
Значення R _{СЗРО}	Оцінка за розширеною шкалою																
90 - 100	відмінно																
80 - 89	дуже добре																
65 - 79	добре																
55 - 64	задовільно																
50 - 54	достатньо																
35 - 49	незадовільно																
1 - 34	неприйнятно																
Дотримання академічної доброчесності	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту визначено Кодексом академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.</p> <p>Факт ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності Інституту та їх зобов'язання щодо дотримання норм цього Кодексу фіксується підписанням усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності.</p>																
Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію ВІТІ	<p>Науково-технічна бібліотека ВІТІ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко О. Д. Історія України: підручник / О. Д. Бойко. – 5-те вид., доповн. – К. : Академвидав, 2014. – 720 с. 2. Історія України: Новітня доба: навч. посібник / В. М. Литвин, В. Ф. Колесник, А. Г. Слюсаренко та ін., за ред. В. М. Литвина. – К.: Академвидав, 2012. – 480 с. 3. Історія української культури: підручник / В. О. Лозовой, Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець; за ред. В. О. Лозового. – Х.: Право, 2013. – 368 с. 4. Полонська-Василенко Н. Історія України / Н. Полонська-Василенко. – К.: «Либідь», 1991. – Т. 1. – 640 с. 5. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний. – 2-ге вид. – К.: «Либідь», 1992. – 512 с. 6. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Львів: Світ, 1992. – 560 с. <p>Шейко В. М., Тишевська Л. Г. Історія української культури: навч. посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2011. – 264 с.</p>																
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Навчальна аудиторія, технічні засоби навчання.																
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік																
Кафедра	Військово-гуманітарних дисциплін																
Факультет																	

Викладач(і)	 <p>САДИКОВА ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА Посада: старший викладач Вчене звання: Науковий ступінь: кандидат історичних наук Профайл викладача: Тел.: 0934096510 E-mail: http://viti.edu.ua Робоче місце: 330*</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	

Начальник кафедри

Розробник

САШКО Олександр Григорович

САДИКОВА Вікторія Вікторівна